

Υπόθεση C-597/19**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου****Ημερομηνία καταθέσεως:**

6 Αυγούστου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen (Βέλγιο)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

29 Ιουλίου 2019

Ενάγουσα:

M.I.C.M. Mircom International Content Management & Consulting Limited

Εναγομένη:

Telenet BVBA

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η διαφορά της κύριας δίκης αφορά αίτημα της Mircom (ενάγουσας) προς την Telenet (εναγομένη) για διαβίβαση των στοιχείων ταυτοποίησης χιλιάδων πελατών της, το οποίο η Telenet απορρίπτει. Κατά τους ισχυρισμούς της Mircom, οι εν λόγω πελάτες αναρτούσαν μέσω τεχνολογίας *BitTorrent* ταινίες που περιλαμβάνονται στο ρεπερτόριό της, πράξη που, σύμφωνα με την εταιρία, συνιστά παράνομη παρουσίαση στο κοινό των επίμαχων ταινιών.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία της έννοιας «παρουσίαση στο κοινό» κατ' άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29· ερμηνεία του κεφαλαίου II της οδηγίας 2004/48, και του όρου «ζημία» που απαντά στο άρθρο 13 αυτής· επιρροή των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως κατά τον έλεγχο αναλογικότητας στο πλαίσιο σταθμίσεως μεταξύ της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων και ελευθεριών που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των

Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης· νόμιμος χαρακτήρας της συστηματικής καταχώρισεως διευθύνσεων πρωτοκόλλου ίντερνετ (διευθύνσεων IP) υπό το πρίσμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 2016/679. Άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1.α) Πρέπει να θεωρείται η μεταφόρτωση αρχείου μέσω διομότιμου δικτύου (peer-to-peer) και η παράλληλη προετοιμασία αναρτήσεων («seeding») τμημάτων («pieces») αυτού, τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελούν ελάχιστο απόσπασμα σε σχέση με το σύνολο, παρουσίαση στο κοινό κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, καίτοι τα επιμέρους «pieces» αυτά καθαυτά δεν έχουν κάποια χρησιμότητα;

Σε περίπτωση θετικής απαντήσεως:

β) Υπάρχει ελάχιστο όριο του οποίου η υπέρβαση θα καθιστούσε το «seeding» των εν λόγω «pieces» παρουσίαση στο κοινό;

γ) Ασκεί επιρροή το ενδεχόμενο το «seeding» να πραγματοποιείται αυτόματα (λόγω ρυθμίσεως του λογισμικού ανταλλαγής «torrent clients») και, κατά συνέπεια, εν αγνοία του χρήστη;

2. α) Δύναται πρόσωπο που έχει αποκτήσει δικαιώματα δημιουργού (ή συγγενικά δικαιώματα) δυνάμει συμβάσεως, χωρίς εντούτοις το ίδιο να κάνει χρήση αυτών, να επιδιώκει απλώς την ικανοποίηση αξιώσεων αποζημιώσεως έναντι φερόμενων ως παραβατών –με αποτέλεσμα το επιχειρηματικό μοντέλο του να εξαρτάται πλέον από την ύπαρξη πειρατείας προϊόντων και όχι από την καταπολέμησή της– επικαλούμενο τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται για τον δημιουργό ή τον κάτοχο αδείας χρήσεως στο κεφάλαιο II της οδηγίας 2004/48, οι οποίοι ασκούν πλήρως τα δικαιώματα του δημιουργού;

β) Με ποιον τρόπο θα μπορούσε σε μια τέτοια περίπτωση ο κάτοχος αδείας χρήσεως να θεωρείται ότι υπέστη «ζημία» (κατά την έννοια του άρθρου 13 της οδηγίας 2004/48) λόγω προσβολής δικαιώματος;

3. Είναι οι συγκεκριμένες περιστάσεις που παρατίθενται αναλυτικά στο πρώτο και δεύτερο ερώτημα κρίσιμης σημασίας στο πλαίσιο της σταθμίσεως συμφερόντων μεταξύ, αφενός, της επιβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και, αφετέρου, των δικαιωμάτων και ελευθεριών που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής και η προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως δε στο πλαίσιο του ελέγχου αναλογικότητας;

4. Δικαιολογείται υπό τις προεκτεθείσες περιστάσεις η συστηματική καταχώριση και εν γένει περαιτέρω επεξεργασία των διευθύνσεων IP ενός «σμήνους seeder» (από τον ίδιο τον κάτοχο της αδείας χρήσεως και από τρίτο που

ενεργεί κατ' εντολή του) υπό το πρίσμα του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων και ιδίως κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο στ', αυτού;

Παρατιθέμενες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας

Άρθρο 13, άρθρο 6, παράγραφος 2, άρθρο 8 και άρθρο 9, παράγραφος 2, της οδηγίας 2004/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άρθρο 4, σημείο 2, και άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Άρθρο XI.165 § 1, παράγραφος 4, του κώδικα οικονομικού δικαίου

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας της κύριας δίκης

- 1 Η Mircom είναι κάτοχος ορισμένων δικαιωμάτων σειράς πορνογραφικών ταινιών που έχουν παραχθεί από οκτώ αμερικανικές και καναδικές εταιρίες. Η ίδια δεν παράγει ούτε διακινεί τις ταινίες, αντιθέτως ασχολείται αποκλειστικά με την προβολή αξιώσεων αποζημιώσεως κατά φερόμενων παραβατών και μέρος των εσόδων από τη δραστηριότητα αυτή το αποδίδει στους παραγωγούς.
- 2 Μέσω ενός συστήματος που αναπτύχθηκε από πανεπιστήμιο της Γερμανίας, απέκτησε χιλιάδες διευθύνσεις IP που αντιστοιχούν σε πελάτες του παρόχου υπηρεσιών διαδικτύου Telenet. Η Mircom υποστηρίζει ότι οι πελάτες αυτοί έκαναν μεταξύ τους διαμοιρασμό ταινιών από το ρεπερτόριό τους στο δίκτυο «peer-to-peer» μέσω πρωτοκόλλου *BitTorrent*.
- 3 Η Mircom ζητεί να παύσει η Telenet τη διαβίβαση στοιχείων ταυτοποίησης των εν λόγω πελατών. Η Telenet απορρίπτει κατηγορηματικά το εν λόγω αίτημα και

ζητεί να υποχρεωθεί η Mircom να την απαλλάξει από τις τυχόν εκδοθείσες σε βάρος της καταδικαστικές αποφάσεις εν συνεχεία διαταγών περί παροχής πληροφοριών.

- 4 Μέσω της τεχνολογίας *BitTorrent* κάθε αρχείο κατατέμενεται σε πολλά μικρότερα κομμάτια («pieces»), τα οποία οι χρήστες μπορούν να μεταφορτώσουν ώστε ακολούθως να συνθέσουν το αρχικό αρχείο. Η αρχική μεταφόρτωση ονομάζεται «seeding». Όταν ένα αρχείο καθίσταται προσβάσιμο με αυτόν τον τρόπο, μπορεί στη συνέχεια να μεταφορτωθεί από πολλούς χρήστες ταυτόχρονα. Η ομάδα των χρηστών που έχουν μεταφορτώσει το αρχείο ονομάζεται «swarm» (σμήνος). Χαρακτηριστικό αυτής της τεχνολογίας είναι ότι μεταξύ του αρχικού «seeder» και αυτών που μεταφορτώνουν το αρχείο (leechers) δεν είναι αναγκαίο να υφίσταται κάποια σύνδεση. Ο εκάστοτε χρήστης μπορεί να μεταφορτώνει κάθε «piece» άλλου χρήστη. Κατά κανόνα, μόλις οι «leechers» μεταφορτώσουν το αρχείο, καθίστανται και οι ίδιοι «seeders»: συνήθως το λογισμικό είναι έτσι ρυθμισμένο από προεπιλογή, καθόσον από αυτό εξαρτάται η λειτουργία του συστήματος *BitTorrent*.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 5 Η Mircom ισχυρίζεται ότι οι πελάτες της Telenet είναι ένοχοι για παράνομη παρουσίαση στο κοινό των επίμαχων ταινιών.
- Καίτοι ανάλογα με την πρόοδο της μεταφορτώσεως μπορεί να διατίθεται δυνατότητα προεπισκόπησης του αρχείου, αυτή είναι εξ ορισμού αποσπασματική και εξαιρετικά αμφίβολης ποιότητας. Επιπλέον, επισημαίνει ότι η ίδια έχει θέσει ως όριο το 20%: όποιος μεταφορτώνει λιγότερο από το 20% ενός αρχείου (οπότε εξ ορισμού δεν δύναται να πραγματοποιήσει «seeding» για μεγαλύτερο τμήμα), δεν υπέχει ευθύνη.
- 6 Όσον αφορά το ζήτημα κατά πόσον εφαρμόζονται άνευ ετέρου οι εγγυήσεις της οδηγίας 2004/48 στην περίπτωση της Mircom, η Telenet επισημαίνει το ειδικό καθεστώς της εν λόγω εταιρίας, τονίζοντας ότι δεν διενεργεί η ίδια πράξεις εκμεταλλεύσεως, αλλά απλώς κινεί τη διαδικασία διεκδίκησης αποζημιώσεως ενεργώντας ως «Copyright-Troll».
- 7 Ως προς το κατά πόσον η καταγραφή διευθύνσεων IP συνιστά σύλληψη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Mircom επικαλείται τη γερμανική νομολογία και υποστηρίζει ότι «δεν προκύπτουν προβλήματα από πλευράς Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων».

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

Πρώτο ερώτημα: Παρουσίαση στο κοινό

- 8 Στην απόφασή του της 14ης Ιουνίου 2017, Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456), το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η διάθεση στο διαδίκτυο και διαχείριση πλατφόρμας ανταλλαγής η οποία περιέχει ευρετήριο μεταδεδομένων σχετικών με προστατευόμενα έργα και μηχανή αναζήτησης, με συνέπεια οι χρήστες της να έχουν τη δυνατότητα να εντοπίζουν τα έργα αυτά και να τα ανταλλάσσουν στο πλαίσιο δικτύου peer-to-peer, συνιστά παρουσίαση στο κοινό.
- 9 Εντούτοις, κατά την εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου, η ουσία και ο λόγος υπάρξεως της τεχνολογίας *BitTorrent* συνίστανται ακριβώς στο ότι ο ίδιος ο χρήστης καθίσταται «seeder» των «pieces» που έχει μεταφορτώσει. Το δικαστήριο φρονεί ότι, καίτοι η απενεργοποίηση του «seeding» μπορεί να είναι δυνατή σε ορισμένα προγράμματα, εντούτοις πρόκειται κατά κανόνα περί ρυθμίσεως από προεπιλογή, καθόσον από αυτήν εξαρτάται η λειτουργία του συστήματος ανταλλαγής αρχείων (filesharing) «peer-to-peer». Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει περαιτέρω ότι τα «pieces» δεν είναι απλώς «κομματάκια» του αρχικού αρχείου αλλά αυτόνομα, κρυπτογραφημένα αρχεία δεδομένων που εν τέλει συνδέονται και πάλι, προκειμένου να ανασυντεθεί το αρχικό αρχείο. Κατά συνέπεια, αυτά καθαυτά δεν έχουν κάποια χρησιμότητα.
- 10 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να μάθει κατά πόσον το «seeding» των «pieces» ενός έργου προστατευόμενου από το δικαίωμα του δημιουργού δύναται να αποτελεί αυτό καθαυτό παρουσίαση στο κοινό ή πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλες πτυχές, όπως η πρόοδος της μεταφορτώσεως ή το γεγονός ότι το «seeding» μπορεί να γίνεται και εν αγνοία του χρήστη.

Δεύτερο ερώτημα: Ειδικό καθεστώς της Mircom

- 11 Κατά την εκτίμηση του αιτούντος δικαστηρίου, το καθεστώς της Mircom διαφέρει ουσιωδώς από εκείνο του δημιουργού ή του κατόχου άδειας χρήσεως. Μάλιστα, κατά το αιτούν δικαστήριο, η Mircom εμπίπτει σχεδόν απόλυτα στον ορισμό του «copyright-troll»: Τούτο διότι, ενώ έχει περιορισμένα δικαιώματα χρήσεως επί έργων που έχουν δημιουργηθεί από τρίτους, δεν κάνει χρήση αυτών, αντιθέτως ασχολείται αποκλειστικά με την προβολή αξιώσεων αποζημιώσεως κατά φερόμενων ως παραβατών.
- 12 Όπως σαφώς προκύπτει από το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2004/48, κατά τη θέσπισή του ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έλαβε υπόψη εταιρίες με καθεστώς όπως αυτό της Mircom, αλλά τη θέση του πραγματικού δημιουργού ή/και κατόχου δικαιώματος ή άδειας χρήσεως, ο οποίος κάνει και χρήση των δικαιωμάτων με αποτέλεσμα όντως να υφίσταται ζημία από την παραποίηση/απομίμηση και την πειρατεία προϊόντων.

- 13 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να μάθει κατά πόσον η Mircom μπορεί να ασκεί κατά τον ίδιο τρόπο τα δικαιώματα που η οδηγία 2004/48 αναγνωρίζει στον δημιουργό και τον κάτοχο δικαιώματος, καθώς και αν οι αποζημιώσεις που επιδιώκει να εισπράξει εμπίπτουν στην έννοια της «ζημίας», όπως αυτή ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της ίδιας οδηγίας.

Τρίτο ερώτημα: Έλεγχος αναλογικότητας

- 14 Το αιτούν δικαστήριο, επισημαίνοντας τις περιστάσεις της υποθέσεως και ειδικότερα τις ιδιαιτερότητες του πρωτοκόλλου *BitTorrent*, οι οποίες ενδεχομένως επιτρέπουν το ακούσιο «seeding», καθώς και το ειδικό καθεστώς της Mircom που αναλύθηκε ανωτέρω, ζητεί να μάθει κατά πόσον οι εν λόγω περιστάσεις ασκούν επιρροή στον έλεγχο αναλογικότητας και ειδικότερα στη στάθμιση μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται από το δίκαιο της Ένωσης.

Τέταρτο ερώτημα: Διευθύνσεις IP ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

- 15 Το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι ο τρόπος με τον οποίο η Mircom αποκτά πρόσβαση στις επίμαχες διευθύνσεις IP εγείρει προβλήματα.
- 16 Η Mircom ισχυρίζεται ότι απέκτησε τις διευθύνσεις μέσω της γερμανικής εταιρίας Media Protector GmbH, η οποία αναζητεί στο διαδίκτυο δυνατότητες διάδοσης έργων. Ειδικότερα υποστηρίζει ότι η εν λόγω εταιρία καταχώριζε βάσει συστήματος διευθύνσεις IP, τις οποίες στη συνέχεια διαβίβαζε στη Mircom. Κατά την κρίση του αιτούντος δικαστηρίου, η δραστηριότητα αυτή σαφώς εμπίπτει στον όρο «επεξεργασία» του άρθρου 4, σημείο 2, του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων. Ωστόσο, ανακύπτουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη διαφάνεια και τη νομιμότητα της επεξεργασίας.
- 17 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει κατά πόσον πρόκειται περί σύννομης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.